

Warszawa, 26-05-2023 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

VII.501.88.2023.MK

Pan

Mariusz Błaszczak

Wiceprezes Rady Ministrów

Minister Obrony Narodowej

Ministerstwo Obrony Narodowej

ePUAP

Szanowny Panie Premierze,

Rzecznik Praw Obywatelskich podjął sprawę wycieku danych osobowych żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej – 71. Batalionu Lekkiej Piechoty z Malborka. Z informacji prasowych wynika, że plik z danymi osobowymi 70 osób, w tym m. in. z informacjami dotyczącymi sekcji, stopnia wojskowego, funkcji w jednostce oraz kodu ze specjalnością danego żołnierza, został udostępniony nieznannej liczbie odbiorców. Jak dodatkowo wskazano, pochodzi on z telefonu jednego z żołnierza, który odszedł z jednostki¹. W artykule prasowym przytoczono ponadto przykłady innych podobnych sytuacji związanych z wyciekiem danych osobowych żołnierzy. Jedna ze spraw pozostaje w zainteresowaniu Rzecznika². Dziennikarze twierdzą, że przyczynami problemów są „niechlujstwo w obchodzeniu się z wrażliwymi danymi

---

¹ Zob. <https://wiadomosci.onet.pl/tylko-w-onecie/wyciekly-niejawne-dane-70-zolnierzy-jego-reakcja-jest-strach-o-siebie-i-rodzine/yrxcvx5> (dostęp 23.05.2023 r.).

² Zob. informacje o sprawie dostępne na stronie internetowej RPO:

<https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-wot-granica-wyciek-danych-osobowych-mon-odpowiedz>

oraz przesyłanie ich przez publiczne systemy elektroniczne, zamiast zamkniętych systemów wojskowych”³.

Powyższe informacje świadczą zatem o ogólnym problemie związanym z nieodpowiednim zapewnieniem bezpieczeństwa danych osobowych żołnierzy. **Z punktu widzenia przestrzegania prawa do prywatności i ochrony danych osobowych, gwarantowanych w art. 47 oraz 51 Konstytucji RP, wątpliwości Rzecznika budzi sposób zabezpieczenia danych osobowych żołnierzy przez organy wojskowe oraz zapewnienia ich poufności.**

Należy podkreślić, że art. 51 Konstytucji RP statuuje prawo do ochrony danych osobowych, które jest jednym z przejawów prawa do ochrony prywatności (art. 47 Konstytucji RP). Jak przyjmuje się w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego przepisy art. 47 i art. 51 Konstytucji RP chronią tę samą wartość konstytucyjną – sferę prywatności⁴. Art. 51 Konstytucji RP reguluje kilka istotnych kwestii, a mianowicie autonomię informacyjną jednostki, czyli jej wolność w zakresie udostępniania informacji jej dotyczących, dopuszczalność ingerencji w tę wolność przez władze publiczne oraz prawa przysługujące na wypadek jej naruszenia, którymi są prawo dostępu do urzędowych dokumentów i zbiorów danych dotyczących danej osoby, prawo żądania sprostowania pewnych informacji oraz prawo żądania usunięcia pewnych informacji⁵. Art. 51 ust. 4 Konstytucji RP przewiduje dodatkowo nakaz ustawowego rozstrzygnięcia podstawowych zagadnień związanych z ochroną danych osobowych, tj. zasad i trybu gromadzenia oraz udostępniania informacji.

Należy przy tym zauważyć, że pomimo tego, że przetwarzanie danych osobowych żołnierzy, gromadzonych w ramach ewidencji wojskowej, o której mowa w art. 70 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305 ze zm.; dalej jako: ustawa o obronie Ojczyzny), należy zaliczyć do sfery bezpieczeństwa narodowego, a zatem nie ma zasadniczo zastosowania w tym obszarze rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 3 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie

---

³ <https://wiadomosci.onet.pl/tylko-w-onecie/wyciekly-niejawne-dane-70-zolnierzy-jego-reakcja-jest-strach-o-siebie-i-rodzine/yrxcvx5> (op. cit.).

⁴ Zob. wyroki TK z dnia 30 lipca 2014 r., sygn. akt K 23/11; z dnia 19 lutego 2002 r., sygn. akt U 3/01; z dnia 20 listopada 2002 r., sygn. akt K 41/02; czy też z dnia 13 grudnia 2011 r., sygn. akt K 33/08.

⁵ M. Florczak- Wątor, komentarz do art. 51 Konstytucji RP w: *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*. wyd. II, red. Piotr Tuleja; opublikowano: Lex.

swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U UE L. 119.1 ze sprost.; dalej jako: RODO)⁶, nie oznacza to jednak pozbawienia niezbędnych środków ochrony praw i wolności osoby, której dane dotyczą, gwarantowanych przez Konstytucję RP.

Mając powyższe na uwadze, w związku z podejrzeniem naruszenia ochrony danych osobowych przetwarzanych przez organy wojskowe, które wiąże się z ryzykiem ingerencji w życie prywatne żołnierzy, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o przedstawienie wyjaśnień w przedstawionej sprawie.

W szczególności uprzejmie proszę o informacje:

- 1) na temat wprowadzonych środków bezpieczeństwa danych osobowych w organach wojskowych, w tym technicznych i organizacyjnych, np. informacji o wprowadzonych procedurach, politykach, czy przeprowadzonych szkoleniach. Proszę uprzejmie o udostępnienie Rzecznikowi kopii tych dokumentów;
- 2) na temat okoliczności udostępniania danych osobowych żołnierzy, w przedstawionej sprawie, w tym informacje:

– czy osoby odpowiedzialne, w tym dowódcy, zostali pociągnięci do odpowiedzialności za te działania bądź zaniechania;

– jakie podjęto działania w związku z nieuprawnionym udostępnieniem danych osobowych;

– czy i jakie środki naprawcze zostały zastosowane (na podstawie jakich regulacji wewnętrznych/procedur/ innej dokumentacji);

– czy w związku z podejrzeniem naruszenia bezpieczeństwa publicznego wskazane naruszenie zostało zgłaszane odpowiednim organom właściwym w zakresie ochrony bezpieczeństwa narodowego.

---

⁶ Zob. art. 2 ust. 2 lit.a RODO w zw. z motywem 16 preambuły RODO, art. 10 ust. 3 w zw. z art. 71 ust. 3, art. 10 ust. 4 ustawy o obronie Ojczyzny; zob. również wyrok WSA w Warszawie o sygn. akt II SA/WA 2222/19).

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/